

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Асен Кънчев Рахнев

за дисертационен труд на тема
„Методика за разработване на адаптивно електронно учебно съдържание“
с автор Анатоли Веселинов Карабов
за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“
в област на висше образование: „1. Педагогически науки“,
професионално направление: „1.3. Педагогика на обучението по ...“,
докторска програма: „Методика на обучението по информатика и информационни
технологии“

Със заповед № Р33-1439/25.03.2019 г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ съм определен за член на научното жури във връзка с процедурата за защита на дисертационния труд на тема „Методика за разработване на адаптивно електронно учебно съдържание“ за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“, област на висше образование: „1. Педагогически науки“, професионално направление: „1.3. Педагогика на обучението по ...“, докторска програма: „Методика на обучението по информатика и информационни технологии“ от Анатоли Веселинов Карабов – задочен докторант към катедра „Компютърни технологии“ на Факултета по математика и информатика при Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ с научни ръководители проф. д-р Асен Рахнев и доц. д-р Тодорка Терзиева.

Като член на научното жури съм получил молба с вх. № В1-11/19.03.2019 г. от Анатоли Веселинов Карабов до Ректора на ПУ „Паисий Хилендарски“ за разкриване процедура за защита на дисертационния труд и приложените към молбата документи:

- Европейски формат на автобиография;
- Диплома за образователно-квалификационна степен „бакалавър“ с регистрационен № 00804 от 5 юли 2003 г.;
- Приложение към диплома за образователно-квалификационна степен „бакалавър“, регистрационен № 139 от 23 септември 2005 г.;
- Диплома за образователно-квалификационна степен „магистър“: регистрационен № 13-73 от 24 февруари 2006 г.;
- Приложение към диплома за образователно-квалификационна степен „магистър“, регистрационен № 13-73 от 24 февруари 2006 г.;
- Заповед № Р33-552 от 15.02.2013 г. за зачисляване в докторантура;
- Заповед № Р33-5352 от 25.11.2015 г. за определяне на втори научен ръководител;

- Заповед № 7 от 16.02.2016 г. за комисия за провеждане на изпит за докторантски минимум;
- Протокол от 23.02.2016 г. за издържан изпит за докторантски минимум;
- Заповед № P33-980 от 14.03.2017 г. за прекъсване на докторантура;
- Заповед № P33-414 от 30.01.2018 г. за продължаване на докторантура;
- Заповед № P33-1376 от 28.03.2018 г. за отчисляване от докторантура с право на защита;
- Протокол № 4-2018/2019 от 23.01.2019 г. от КС за откриване на процедура за предварително обсъждане на дисертационния труд;
- Заповед № P33-872 от 15.02.2019 г. за разширяване на КС във връзка с предварително обсъждане на дисертационния труд;
- Протокол № 5-2018/2019 от 22.02.2019 г. от КС за предварително обсъждане на дисертационния труд;
- Списък на всички научни публикации, изнесени доклади и участия в проекти;
- Служебна бележка изх. № НПД 428 от 12.03.2019 г. от НПД при ПУ „Паисий Хилендарски“ за участие в научни проекти;
- Списък на научните публикации по темата на дисертационния труд;
- Списък на изнесени доклади на международни и национални конференции и семинари, свързани с темата на дисертационния труд;
- Списък на забелязани цитирания на научните и научно-приложни трудове;
- Дисертационен труд с декларация за оригиналност;
- Автореферат;
- Копия на публикациите по темата на дисертационния труд;
- Декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи;
- Справка за спазване на специфичните изисквания на ФМИ при ПУ, съгласно чл. 36 (1), т. 9 от ПРАСПУ за придобиване на образователна и научна степен „доктор“;
- Комплект с всички документи на електронен носител.

Разработеният от Анатоли Веселинов Карабов дисертационен труд „Методика за разработване на адаптивно електронно учебно съдържание“ представя в завършен вид резултатите от задълбочено изследване по актуална област. Състои се от увод, три глави, заключение, приноси, публикации, апробация и библиография с общ обем 156 стр., от които основната част е 129 страници и 3 приложения. Използваната литература включва 160 източника, от които 110 са на латиница, 36 са на кирилица и 14 интернет източника.

Във Въведението е обоснована темата на изследването, направен е анализ на актуалността на проблема за методическите аспекти при разработване на адаптивно електронно учебно съдържание (АЕУС). Добре са формулирани основната цел на

изследването, поставените задачи и подзадачи, обект, предмет, хипотеза и методите, използвани за изпълнение на поставените задачи.

В Първа Глава „Теоретични основи“ са изследвани и анализирани методическите проблеми при разработване на АЕУС, проучени са и са анализирани инструментални средства за разработването им, както и средства, които се предоставят на преподавателите за управление на електронния курс.

Във Втора Глава „Дидактически инструментариум за разработване на адаптивно електронно учебно съдържание“ са изследвани и класифицирани видове електронни учебни материали за адаптивно обучение. Проучени са и са систематизирани характеристики на АЕУС – персонализираност, адаптивност, мултимедийност, стандартизираност. Създаден е модел за проектиране и разработване на адаптивно електронно съдържание, като са определени основни етапи при неговото разработване. Разработен е методически инструментариум за реализиране на адаптивно електронно обучение (АЕО) с използване на софтуерната платформа DisPeL – Електронен учебник „Обработка на таблични данни“, дидактически материали за адаптивно тестване и оценяване, Електронен учебник „Тестология“.

В Трета Глава „Организация, провеждане и анализ на резултатите от педагогически експеримент“ са представени резултати от апробирането на предложената методика за разработване на електронни учебни материали в платформата за адаптивно електронно обучение DisPeL. Разработени са критерии и показатели за оценяване на резултатите от проведения педагогически експеримент. Направен е анализ на дейността на обучаемите по време на експерименталния адаптивен курс – степента на използване на различни учебни материали, междинните резултати след всеки урок и постигнатия успех при финалния тест. Анализирани са резултатите от проведена анкета с ученици относно прилагането на адаптивно електронно обучение.

Направените изводи потвърждават основната хипотеза на изследването.

В Заключение се представят в обобщен вид постигнатите резултати, получени по време на дисертационното изследване. Посочва се къде са представени и публикувани резултатите от дисертационния труд и се разглеждат перспективи за бъдещо развитие на представената работа.

Основните приноси на дисертационния труд са от научно-приложен и приложен характер: Анализирани са методическите проблеми при разработване на адаптивно електронно учебно съдържание; Определени са основни етапи при разработване на адаптивно електронно учебно съдържание; Създаден е модел за проектиране и разработване на адаптивно електронно учебно съдържание; Разработен е и е апробиран методически инструментариум за реализиране на адаптивно електронно обучение.

Резултатите в дисертационния труд са представени и популяризирани в 6 статии. От посочените публикации една е в научно списание и 5 са в научни конференции (1 международна и 4 национални). Резултати, получени в изследването, са използвани в 5

национални и университетски проекти. Представени са доклади на 5 международни и национални конференции и семинари.

Посочени са пет известни цитирания на публикации по дисертационния труд, към този момент те са вече повече.

Авторефератът е от 36 страници и добре отразява основните положения, получените приноси в дисертационния труд и тяхната апробация. Връзката между приносите, задачите, мястото на описание в дисертационния труд и направените публикации са посочени в специална таблица.

Познавам Анатоли Карабов от повече от 15 години още като студент в първия випуск на специалност „Математика и информатика“ във Филиал - Смолян на Пловдивския Университет. Познавам и преподавателската му дейност по Информатика и Информационни технологии в гр. Смолян. Той е доказан и уважаван специалист.

Заклучение: Оценката ми за дисертационния труд, автореферата, научните публикации и научните приноси на Анатоли Веселинов Карабов е положителна.

Представеният дисертационен труд отговаря напълно на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, Правилника за развитие на академичния състав на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ и специфичните изисквания на Факултета по математика и информатика при ПУ „Паисий Хилендарски“ за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“.

Постигнатите резултати ми дават основание убедено да предложа да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор“ на **Анатоли Веселинов Карабов** в област на висше образование: „1. Педагогически науки“, професионално направление „1.3. Педагогика на обучението по ...“, докторска програма „Методика на обучението по информатика и информационни технологии“.

11.05.2019 год.
гр. Пловдив

Подпис:
/Проф. д-р Асен Рахнев/